

Bryssel den 22 september 2025
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2023/0008 (COD)

9858/25
ADD 1 REV 1

SOC 363
STATIS 46
CODEC 750

UTKAST TILL RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om europeisk statistik om befolkning och bostäder, om ändring av förordning (EG) nr 862/2007 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 763/2008 och (EU) nr 1260/2013
– Utkast till rådets motivering

I. INLEDNING

1. Kommissionen lade fram sitt förslag till förordning om europeisk statistik om befolkning och bostäder, om ändring av förordning (EG) nr 862/2007 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 763/2008 och (EU) nr 1260/2013¹ den 20 januari 2023.
2. Detta förslag syftar till att upprätta en harmoniserad ram för europeisk statistik om befolkning och bostäder genom att integrera befintlig statistik om demografi, migration och folkräkningar. Syftet är att förbättra uppgifternas jämförbarhet, aktualitet och relevans i medlemsstaterna och stödja EU:s politik kopplad till demografiska förändringar, social sammanhållning och hållbar utveckling.

¹ ST 5588/23.

3. Förslaget behandlades vid ett flertal möten i arbetsgruppen för statistik.
4. Den 21 juni 2023 godkände Coreper I förhandlingsmandatet och uppmanade på denna grundval ordförandeskapet att inleda förhandlingar med Europaparlamentet i syfte att nå en överenskommelse vid första behandlingen.
5. Coreper godkände ett reviderat mandat² den 6 mars 2024 och gav den 7 maj 2025 vägledning om hur man ska gå vidare³ i förhandlingarna med parlamentet.
6. Europaparlamentet antog sitt betänkande i utskottet för sysselsättning och sociala frågor den 2 oktober 2023 och bekräftade det vid plenarsammanträdet den 18 oktober 2023. Den 24 april 2024 antog parlamentet sin ståndpunkt vid första behandlingen, kort före utgången av Europaparlamentets nionde valperiod.
7. Förhandlingarna med parlamentet inleddes i november 2023 under det spanska ordförandeskapet och fortsatte under det belgiska och det polska ordförandeskapet. Förhandlingarna avbröts från och med mitten av mars 2024 till och med slutet av 2024, först på grund av ändringen av Europaparlamentets lagstiftningscykel och därefter på grund av arbetsbördan i samband med utnämningen av den nya kommissionen.
8. Vid det femte trepartsmötet den 12 maj 2025 nådde rådets och parlamentets förhandlingsgrupper en preliminär överenskommelse.
9. Den 28 maj 2025 analyserade Coreper I den slutliga kompromisstexten i syfte att nå en överenskommelse, och bekräftade den⁴.

² ST 7138/1/24 REV 1.

³ ST 8117/25.

⁴ ST 9153/25.

10. Den 5 juni 2025 bekräftade Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor den politiska överenskommelsen, och den 6 juni 2025 skickade utskottets ordförande en skrivelse till Corepers ordförande och bekräftade att parlamentet, om rådet godkänner förordningen vid första behandlingen, vid sin andra behandling och efter juristlingvisternas slutgranskning kommer att godkänna rådets ståndpunkt.

II. HUVUDDRAGEN I DEN PRELIMINÄRA ÖVERENSKOMMELSEN

11. Europaparlamentet och rådet har förhandlat i syfte att på grundval av rådets ståndpunkt vid första behandlingen nå en överenskommelse som parlamentet skulle kunna godkänna utan ändringar vid sin andra behandling. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar fullt ut den kompromiss som med kommissionens hjälp har uppnåtts mellan de båda medlagstiftarna.

Befolkningsunderlag

12. Befolkningsunderlaget var ett av de politiskt och tekniskt mest känsliga inslagen i förslaget. Den slutliga kompromissen omfattar en skyldighet att tillämpa skattningsmetoder endast på uppgifter om den totala befolkningen på nationell nivå. Denna skyldighet gäller särskilt följande tre statistiska ämnen: ”personens grundläggande karaktistikum”, ”personens socioekonomiska karaktistikum” och ”personens hushållssituation”. Dessutom får medlemsstaterna använda en särskild justeringskategori när ytterligare skattningar finns tillgängliga. Detta kompletterande men frivilliga justeringsverktyg gör det möjligt för medlemsstaterna att göra skattningar av totala befolkningsmängder och samtidigt ta hänsyn till dataluckor. När denna justeringskategori används är medlemsstaterna skyldiga att förklara sin metod och motivera användningen av den i de åtföljande kvalitetsrapporterna.

13. När det gäller de befolkningssiffror som behövs för omröstning med kvalificerad majoritet kommer Eurostat att förse rådet med uppgifter om den totala befolkningen i varje medlemsstat senast den 30 september varje år, på grundval av uppgifter som medlemsstaterna lämnat i enlighet med bilagan till förordningen. Medlemsstaterna får revidera sina uppgifter till och med den 1 september varje år.

Befolkningsgrupper som är svåra att nå

14. I den preliminära överenskommelsen införs en definition av befolkningsgrupper som är svåra att nå, vilket avser befintliga hinder för fullständig och representativ inkludering eller identifiering av vissa personer i statistiska uppgifter. Termen används i skälen och i den normativa delen, med avsikten att öka insatserna för att förbättra den statistiska täckningen av dessa befolkningsgrupper.
15. För att bidra till en förbättrad täckning innehåller kompromisstexten bestämmelser om pilot- och genomförbarhetsstudier som syftar till att bedöma tillgången till uppgifter om grupper såsom personer på institutioner, hemlösa personer och personer med funktionsnedsättning. Genom dessa studier kommer man att undersöka lämpliga metoder, samtidigt som dataskyddsstandarder respekteras och hänsyn tas till nationell kapacitet.

Undantag

16. När tillämpningen av förordningen, eller dess delegerade akter eller genomförandeakter, kräver betydande anpassningar av de nationella statistiksystemen får medlemsstaterna begära ett undantag för en inledande period på upp till tre år, med möjlighet till en engångsförlängning med högst tre år, förutsatt att en tillräcklig motivering lämnas.

Skyddsåtgärder

17. Genom den preliminära överenskommelsen införs kvalitativa skyddsåtgärder som är anpassade till särdragen i europeisk statistik om befolkning och bostäder. Dessa skyddsåtgärder säkerställer att det inte uppkommer onödiga överlappningar mellan uppgifter som samlas in enligt förordningen om europeisk statistik om befolkning och bostäder och uppgifter som samlas in i enlighet med förordningen om integrerad europeisk social statistik⁵. Kompromisstexten utesluter dessutom insamling av uppgifter som på grund av sin natur endast kan erhållas direkt från enskilda personer genom undersökningar.
18. För att underlätta genomförandet fastställs i den preliminära överenskommelsen en allmän regel om att genomförandeakter måste antas minst 18 månader före inledningen av den relevanta referensperioden. Två undantag gäller: genomförandeakterna för de första referensperioderna ska antas senast 12 månader före de första referensperioderna, medan genomförandeakterna om folkräkningsuppgifter ska antas minst 24 månader före referensdatumet.

Insamling av särskilda uppgifter

19. I den preliminära överenskommelsen fastställs en strukturerad mekanism för insamling av ytterligare uppgifter. Denna insamling, som är avsedd att hantera oförutsedda kortsiktiga eller krisrelaterade statistikkraV, inrättas genom delegerade akter och genomförandeakter som har lagts till i artikel 5.
20. För att säkerställa proportionalitet och undvika störningar i pågående statistiskt arbete gäller följande begränsningar: a) varje tillfällig uppgiftsinsamling får pågå i högst tre år, b) intervallet mellan två på varandra följande insamlingar ska vara minst två år och c) tillfällig datainsamling får inte överlappa referensperioder för folkräkningar.

Bilaga

21. I bilagan beskrivs de statistiska krav, den periodicitet och territoriella uppdelning för statistiken samt de tidsfrister för överföring som garanterar genomförbarhet och uppgifter av hög kvalitet.

⁵ [Förordning \(EU\) 2019/1700 om fastställande av en gemensam ram för europeisk statistik om personer och hushåll, som grundas på uppgifter på individnivå som samlas in genom urvalsundersökningar \(förordningen om integrerad europeisk social statistik\).](#)

22. Det ansågs att periodiciteten på sex månader och de årliga uppgifterna om socioekonomiska karakteristikum inte hade ett statistiskt värde som skulle motivera den börda som de skulle innebära för de nationella statistiksystemen, och de ströks därför.
23. Kompromisstexten bekräftar att uppgifter om energirelaterade karakteristikum hos byggnader uteslutande kommer att hämtas från nationella databaser i enlighet med direktiv (EU) 2024/1275. Denna bestämmelse säkerställer rättslig klarhet, och genom den undviker man att införa nya rapporteringsskyldigheter.
24. En tidsfrist för överföring på T+24 månader har bibehållits för de mest komplexa datauppsättningarna, bland annat de som samlas in vart tionde år, de som ingår i området ”Familjer och hushåll” och de fleråriga datauppsättningarna med LAU⁶ som territoriell nivå.
25. För vissa årliga och fleråriga datauppsättningar fastställs en övergångsperiod till och med 2035. För vissa årliga datauppsättningar gäller en tidsfrist på 12 månader fram till 2035, och därefter förkortas tidsfristen till 10 månader. För fleråriga datauppsättningar kommer tidsfristen att ligga kvar på 24 månader fram till 2035 och därefter ändras till 18 månader. Dessa övergångsperioder kommer att säkerställa ett gradvist och realistiskt genomförande.
26. En tidsfrist på 120 dagar fastställdes för kvartalsvisa uppgifter om invandrare och en tidsfrist på 60 dagar för årliga uppgifter om total befolkning och om demografiska händelser.

Datum för tillämpning och första referensår

27. Eftersom denna förordning kommer att antas senare än ursprungligen planerat fastställs datumet då den börjar gälla till den 1 januari 2028. Följaktligen kommer år 2027 att vara det första referensåret för uppgiftsinsamling enligt förordningen.

⁶ [Lokala administrativa enheter \(LAU\) används för att dela upp EU:s territorium i syfte att tillhandahålla statistik på lokal nivå. De är administrativa indelningar av ett land på låg nivå, under nivåerna provins, region eller stat.](#)

III. SLUTSATS

28. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar till fullo den kompromiss som med kommissionens hjälp nåddes i förhandlingarna mellan Europaparlamentet och rådet.
 29. Denna kompromiss bekräftas i skrivelsen från ordföranden för utskottet för sysselsättning och sociala frågor till Corepers ordförande av den 6 juni 2025. I skrivelsen meddelar utskottets ordförande att hon kommer att rekommendera utskottets ledamöter – och därefter plenarsammanträdet – att vid Europaparlamentets andra behandling godta rådets ståndpunkt vid första behandlingen utan ändringar, med förbehåll för de båda institutionernas juristlingvistgranskning.
-